

**Hacettepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Çalıştayı
Sonuç Raporu**

Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü

5 Aralık 2025

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Çalıştayı

Yönetici Özeti

Giriş

5 Aralık 2025 tarihinde Üniversitemiz Beytepe Yerleşkesi Tunçalp Özgen Kongre ve Kültür Merkezi'nde **Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Çalıştayı** gerçekleştirilmiştir.

Bu Çalıştay'da; **Sağlık Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler, Fen ve Mühendislik Bilimleri** ve **Güzel Sanatlar** alanında oluşturulmuş **8 masada akademikler** (enstitü müdürleri/müdür yardımcısı, anabilim dalı başkanları/başkan yardımcısı, lisansüstü program koordinatörleri vb.) ve **1 masada yöneticiler** (ÖİD Başkanı, BİLSİS yetkili uzmanı, enstitü sekreterleri, eğitim komisyonu sekreteri, kalite ofisi yetkilisi vb.) Üniversitemizdeki lisansüstü eğitim-öğretimle ilgili yapılar, süreçler ve sorunları ayrıntılı bir şekilde ele alıp, tartışmışlar ve bu tartışmaları çözüm önerileri ile raporlamışlardır.

Çalıştayın üç ana yönelimi şu biçimde olmuştur:

1. Lisansüstü programlarımızın ulusal ve uluslararası gelişmelere paralel olarak sürdürülebilirliğine ilişkin potansiyelimizi güçlendirmek,
2. Lisansüstü programlarımızın anatomisine (tasarım ve güncellenmesine) ilişkin yaklaşım ve yöntemlerimizin işlerliğini artırmak,
3. Lisansüstü eğitime ilişkin kurumsal yapımızı gözden geçirmek, yönetsel kapasitesini ve etkinliğini artırmak, enstitüler arası uygulama birliğini desteklemek.

Çalıştay'da, Üniversitemiz bünyesindeki farklı enstitülerin lisansüstü eğitim süreçlerinde (kayıt, ders, tez, danışmanlık, izin vb.) yaşanan uygulama farklılıkları masaya yatırılmıştır. Temel amaç, süreçleri **uyumlaştırmak/uygulama birliği sağlamak** ve **standart birliğini sağlamak** olmuştur.

1. Tespit Edilen Temel Sorunlar

Çalıştay Raporuna göre en kritik sorun, Üniversitemizde enstitüler arasında **uygulama birliğinin olmamasıdır**. Söz konusu sorunun aşağıdaki şekillerde görünür hale geldiği değerlendirilmektedir:

- **Akademik Süreçlerde Tutarsızlıklar:** Enstitüler tarafından uygulanan süreçlere ilişkin değerlendirme kriterleri (danışman atama ve jüri oluşturma usulleri, seminer derslerinin işleniş biçimleri, ders transferi, derse devam zorunlulukları vb.) enstitüden enstitüye değişmektedir.
- **Öğrenci Bilgi Sistemi (BİLSİS) ile İlgili Sorunlar:** Prens adlı ÖBS sisteminin yerine getirilen ve Üniversitemizde lisans düzeyinde de uygulanan BİLSİS'in lisansüstü eğitim ve öğretim açısından bazı kullanıcı dostu olmayan ve geliştirilmeye muhtaç yönleri mevcuttur.
- **İdari İşlemlerde ve Formlarda Farklılıkların Bulunması:** Bu tür konularda (ders öğrenci izinlerinde, istenen belgelerde vb.) belirgin farklılıklar, yönetsel karmaşaya ve öğrenci mağduriyetine yol açmaktadır.
- **Kredi (AKTS) Karmaşası:** AKTS kredilerinde buçuklu rakamların kullanımı ve zorunlu derslerin (Seminer vb.) kredilerindeki standart dışı uygulamalar Bologna süreci ile uyumsuzluk yaratmaktadır.
- **Performans Sistemi ve Kültürü Eksikliği:** Sürekli olarak eğitim ve öğretim süreçlerini aksatan anabilim dalı yöneticilerini ve danışmanlarını değerlendirmeye tabi tutacak bir performans sistemi ve kültürü eksiktir.
- **Enstitüler Arası Yönetişim ve Koordinasyon Eksikliği:** Üniversitemizde lisansüstü eğitim ve öğretim çok sayıda eğitim ve araştırma enstitüsü tarafından ve birbirinden oldukça kopuk bir yapıda yürütülmektedir.

2. Önerilen Temel Çözüm Stratejileri

Katılımcılar tarafından geliştirilen çözüm önerileri büyük ölçüde **uygulama birliği sağlanması** ve **standartların oluşturulması ve uygulanması** stratejisine odaklanmaktadır:

- **Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin Güncellenmesi:** Lisansüstü eğitim-öğretimde ulusal ve uluslararası eğilimleri gözeterek ve yukarıdaki sorunlara cevap verecek kapsamlı bir yeni yönetmelik hazırlanması;
- **Tek Tip Dokümantasyon:** Tüm enstitülerde öğrenci işleri başta olmak üzere izlenen süreçler için **aynı formların** kullanılması;
- **Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Süreçleri Hakkında Bilgilendirme Eğitimi:** Öğretim elemanları ve lisansüstü öğrenciler için eğitim ve öğretim süreçleri hakkında bilgilendirme sağlayacak kurum içi (tercihen STL tarafından sağlanacak) eğitimlerin verilmesi;
- **Danışmanlık Anlaşması:** Danışman ve öğrenci arasındaki görev ve sorumlulukları netleştirmek adına yazılı bir **Danışmanlık Anlaşması** imzalanması;
- **Merkezi Koordinasyon Birimi:** Enstitüler arasındaki kopukluğu gidermek için lisansüstü süreçleri koordine etmekle görevli **Lisansüstü Eğitim ve Öğretim** Komisyonunun işleyişinin güçlendirilmesi ve Başkanının tüm enstitüleri temsilen Üniversite Yönetim Kurulu'nda yer alması;
- **Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Kurumsal Yapısının Sadeleştirilmesi:** Tek bir Lisansüstü Eğitim Enstitüsü kurulmasına bile Araştırma Enstitülerinin eğitim yerine tümüyle araştırmaya odaklanması ve bu enstitülerin yürüttüğü programların alan itibarıyla en yakın enstitüye aktarılması, böylece lisansüstü eğitim veren enstitülerin sayısı azaltılarak Sağlık, Sosyal, Fen Bilimleri ve Güzel Sanatlar ana çatıları altında toplanması önerilmiştir.

3. Kurumsal Riskler, Engeller ve Kritik Uyarılar

Çalıştayda dile getirilen en dikkat çekici kurumsal risk ve engel olarak ifade edilen hususlar:

- Tek bir Lisansüstü Eğitim Enstitüsü veya Lisansüstü Eğitim Fakültesi veya Lisansüstü Öğrenci İşleri Dekanlığı gibi yurt dışında veya Türkiye'de bazı vakıf üniversitelerinde uygulanan modellerin Hacettepe gibi büyük çaplı bir devlet üniversitesinde teknik ve hukuki açıdan olabilirlik sorunu,

- Eğitim ve öğretim süreçlerinde yeni ve ortak standartlar getirilirken alan farklılıklarının tümüyle göz ardı edilmesi ihtimali,
- Gereken farkındalık ve bilgi-beceri kazandırma eğitimleri yapılmadan programların güncellenmesi başta olmak üzere yeni yaratılacak olan yönetsel süreçler ve dijital uygulamaların akademik ve idari personelde direnç/isteksizlik yaratma ihtimali,
- Danışmanlık Anlaşmasının hukuki yönü ve yaratabileceği sorunlar.

Sonuç

Üniversitemizin lisansüstü eğitim ve öğretim kalitesini artırmak için **günün ihtiyaçlarına cevap veren bir yönetmelik, ortak süreç ve formlara dayalı akademik-idari yapı ve daha güçlü ve daha üst düzeyde temsil edilen merkezi bir koordinasyon birimine** geçilmesi gerekmektedir.

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Çalıştayı

Hakkında Özet Bilgi

Çalıştayın amacı son derece zengin bir akademik kadroya sahip olan Üniversitemizin en güçlü olduğu yönlerinden biri olan lisansüstü programlarımızı günümüzün güncel bakış açıları ve değişim dinamikleri temelinde hep birlikte gözden geçirmektir.

Çalıştayın üç ana yönelimi şu biçimdedir:

1. Lisansüstü programlarımızın ulusal ve uluslararası gelişmelere paralel olarak sürdürülebilirliğine ilişkin potansiyelimizi güçlendirmek,
2. Lisansüstü programlarımızın anatomisine (tasarım ve güncellenmesine) ilişkin yaklaşım ve yöntemlerimizin işlerliğini artırmak,
3. Lisansüstü eğitime ilişkin kurumsal yapımızı gözden geçirmek, yönetsel kapasitesini ve etkinliğini artırmak ve enstitüler arası uygulama birliğini desteklemek.

Bu kapsamda Sağlık Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler, Fen ve Mühendislik Bilimleri ve Güzel Sanatlar alanında oluşturulmuş 8 masada akademikler (enstitü müdürleri/müdür yardımcıları, anabilim dalı başkanları/başkan yardımcıları, lisansüstü program koordinatörleri vb.) ve 1 masada yöneticiler (ÖİD Başkanı, BİLSİS yetkili uzmanı, enstitü sekreterleri, eğitim komisyonu sekreteri, kalite ofisi yetkilisi vb.) konuları ayrıntılı bir şekilde ele alıp, tartışmışlar ve bu tartışmaları çözüm önerileri ile raporlamışlardır.

Çalıştay Programı

09.00-10.00	Kayıt ve Kahvaltı
10.00-10.10	Açılış Konuşması <i>Prof. Dr. M. Cahit GÜBAN, Hacettepe Üniversitesi Rektörü</i>
10.10-10.25	Çalıştay Hakkında Bilgilendirme <i>Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN, Lisansüstü Eğitim Öğretim Komisyonu Başkanı & Eğitim ve Öğretim Koor. Üyesi</i>
10.25-10.30	Buz Kırıcı-Birlikte 10 saniye!
10.30-11.30	Etkinlik 1- Daha Sürdürülebilir Programlara Doğru
11.30-12.00	Etkinlik 1- Paylaşımlar
12.00-13.00	Öğle Arası
13.00-13.05	Buz Kırıcı- Hawaii Tatili
13.05-14.00	Etkinlik 2- Bir Lisansüstü Programın Anatomisi
14.00-14.45	Etkinlik 2- Paylaşımlar
14.45-15.15	Kahve Arası
15.15-16.05	Etkinlik 3- Kurumsal Dönüşüm ve Uygulama Birliğine Doğru
16.05-16.40	Etkinlik 3- Paylaşımlar
16.40-17.00	Değerlendirme ve Kapanış

Çalıştay Ekibi

Genel Koordinasyon Öğretim Tasarımı	<i>Prof. Dr. Sibel AKSU YILDIRIM Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN Prof. Dr. Salih BARDAKCI Dr. Öğr. Gör. Bugay TURHAN</i>
Moderasyon (Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü Üyeleri)	<i>Prof. Dr. Özlem ÜLGER Prof. Dr. Sergül DUYGULU Prof. Dr. Derya DİKMEN Doç. Dr. Sedef ŞAHİN Dr. Öğr. Üyesi Recep ÖZBAY Dr. Öğr. Üyesi Volkan SÖNMEZ Dr. Öğr. Gör. Bugay TURHAN Öğr. Gör. Dr. Gül Deniz DEMİREL AYDEMİR</i>

Etkinlik 1: Daha Sürdürülebilir Programlara Doğru

Bu etkinlikte hedef; var olan programlarımızı sürdürülebilirlikleri açısından belli ulusal ve uluslararası ölçütler doğrultusunda masaya yatırıp taslak eylem planları oluşturabilmektir.

Bu çerçevede 8 Akademik ve 1 İdari masa konuyu ayrı ayrı ele almışlar, Üniversitemizin bu alandaki güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymuşlar ve nihayetinde çeşitli önerileri içeren taslak eylem planları ortaya koymuşlardır.

Bu çalışmalarda ortaya çıkan sonuçlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Sürdürülebilirlik Bileşeni	Kısa Açıklama	Güçlü Yönlerimiz	Zayıf Yönlerimiz	Taslak Eylem Planı
Sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle (SDG) uyum	<i>Programın hem süreç içinde hem de sonuçları itibariyle SDG'lere görünür ve ölçülebilir katkı sunması</i>	Üniversitemizin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG) için ilan edilmiş (3 Tem 2019) genel taahhüdünün olması Programların ve ders içeriklerinin en az birkaç SDG'ye destek vermesi Yeni programların açılışında SDG hedeflerinin belirlenmesi Hedeflerle ilişkili tez ve yayınların varlığı AVESİS'de akademiklerin yayınlarının SDG'lerle eşleştiriliyor olması	Program ve ders çıktılarının SDG'lere katkısını doğrudan gösteren ve de değerlendiren bir mekanizmanın olmaması Ders içeriklerinin sistematik olarak SDG'lerle nasıl ilişkilendirileceği konusunda belirsizlik Hedeflerle ilişkili tezlerin ve yayınların varlığı olmakla birlikte bunların görünürlüğü ve ölçülebilir olmasındaki sıkıntılar Sürdürülebilir Yerleşke Koordinatörlüğü'nün bu konularla ilgili bilgileri bir havuzdan çekememesi	Üniversitemiz Stratejik Planı ve SDG'ler arasındaki bağlantılar dikkate alınarak ders ve program çıktılarının gerçekçi bir biçimde gözden geçirilmesi ve SDG'lerle gerçekçi bir biçimde eşleştirilmesi Bologna ders bilgi paketlerinde ilgili SDG hedeflerinin neler olduğuna dair formda yer açılması, ayrıca ders bilgi paketine sistematik olarak bu hedeflerin nasıl hayata geçirileceğinin eklenmesi Programa başvuru yapılan web sayfasında programın SDG'lere uyumunun görünürlüğünün artırılması Programların SDG'ler ile uyumunu sağlamak için bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılması. SDG'lerin gerçekleştirilmesine katkı ölçme-değerlendirmeye yönelik mekanizmanın kurulması. Sürdürülebilirlik ile ilgili dersler hakkında öğrencilerin farkındalığını artırılması ve programlara SDG'lerle uyumlu yeni dersler eklenmesi Tez öneri formuna ilgili SDG'lere ilişkin katkının neler olacağına dair bir bölüm eklenmesi Tezlerin özetleri altında aynı anahtar kelimeler gibi hangi SDG'lerle ilgili olduğuna ilişkin bir açıklama yazılması
Cazibe ve erişilebilirlik	<i>Programın farklı disiplinlerden ve arka planlardan öğrenciler için çekici olması; erişim ve kapsayıcılığın bulunması</i>	Hacettepe'nin başlı başına bir marka değeri olmasının getirdiği çekicilik Üniversitemizin disiplinlerarası programlarının bulunması ve bu tür programlar açabilme kapasitesinin varlığı Türkiye'de en fazla lisansüstü programa sahip üniversitelerden biri olmamız Akademiklerin ve mezunlarının çeşitli akademik yayınları, faaliyetleri ve sanatsal eserleri sayesinde Üniversitemizin akademik ve toplumsal bir cazibe merkezi olması Lisansüstü programlara ilişkin duyuruların ilgili enstitülerin web sitelerinde yapılması	Bazı programlara (alana özgü uzmanlık verenler hariç) alan taassubu sebebiyle farklı disiplinlerden gelenlerin öğrenci olarak kabul edilememesi Başta lisansüstü tanıtım günleri olmaması sebebiyle tanıtım eksikliği Enstitüler veya anabilim dalları tarafından yapılan tanıtım faaliyetlerindeki standart yokluğu Uluslararası öğrenciler açısından programların ve kabul şartlarının görünürlüğünün yeterli olmaması, Öğrenciler için burs ve proje desteği imkanlarının yetersizliği, Lisansüstü öğrenciler için giderek artan barınma sorunu karşısında programlara başvuru ve kayıt sayısının düşmesi	Üniversitemizin Erişilebilirlik ve Kapsayıcılık Kılavuzunun hazırlanması Programların cazibe, erişilebilirlik ve kapsayıcılık analizlerinin yapılması. Enstitüler, Anabilim Dalları ve Uluslararası İlişkiler ve Protokoller Koordinatörlüğü arasında iş birliğinin artırılması. Programların birer cazibe merkezi haline gelmesi için öğrencilere erişebilecekleri ulusal ve uluslararası burslara, fonlara ve projelere dair bilgilendirmenin sistematik olarak yapılması Erişilebilirlik ve kapsayıcılığın sadece fiziksel veya akademik anlamda değil öğrencilerin katılım ve farklılıkların temsili bağlamında değerlendirilmesi Farklı disiplinlerden gelen öğrencilerin disiplinlerarası çalışmalar yürütebilmesine yönelik olarak disiplinlerarası programların açılması ve disiplinlerarası çalışmaların desteklenmesi Programların ve derslerin cazibesini ve tanınırlığını artırmak için dünyanın her yerinden uzaktan eğitim ile erişilebilir olması
Araştırma performansı ve niteliği	<i>Programın Hacettepe Üniversitesinin araştırma hedefleri uyarınca araştırma potansiyeline nitelikli katkı sağlaması</i>	Üniversitemizin araştırma üniversitesi statüsünde olması Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün Orpheus'a dahil olması.	Araştırma için destek bağlamında anabilim dallarındaki araştırma görevlisi kadrolarının yetersiz olması. Orpheus da dahil olmak üzere mezuniyet için yayın şartlarının sağlanması istenmekle birlikte	Anabilim dallarındaki araştırma görevlisi kadrolarının artırılması Geleceğin araştırmacılarını Üniversitemize çekebilmek ve onları Üniversitemizde tutabilmek için lisansüstü öğrencilere BAP ve benzeri araştırma projelerinde aktif rol verilmesi ve daha güçlü bir burs sistemi kurulması

		Özellikle belirli alanlarda araştırma odaklı güçlü bir akademik kadronun varlığı Programlardaki akademiklerin ve öğrencilerin doktora mezuniyeti için araştırmaya dayalı yayın yapma zorunluluğu	akademiklere ve öğrencilere yeterli BAP desteğinin verilmemesi. Bu sebeple lisansüstü tezlerin projelendirilmesi ve yayına dönüştürülmesinde yeterli düzeye ulaşamaması Enstitülerde araştırma projeleriyle ilgili duyuruların sistemli bir şekilde yapılmaması Öğrenci araştırma performansları ile ilgili izleme mekanizmalarının (doktora öğrencilerinin TİK toplantıları ve gelişim raporları hariç) eksikliği	Araştırma üniversitesi niteliğine uygun olarak akademiklerin araştırma ve genç araştırmacılara mentorluk faaliyetlerine daha fazla ağırlık verebilmeleri için idari yüklerinin hafifletilmesi Enstitülerde araştırma projeleri ve yayınlarla ilgili duyuruların sistemli bir şekilde yapılması Öğrenci araştırma performansları ile daha ayrıntılı izleme mekanizmasının kurulması Başarılı lisansüstü tezlerinin ödüllendirilmesi.
Uluslararasılaşma ve küresel bağlantılar	<i>Programın uluslararası ağlar, ortak programlar, projeler ve öğrenci/akademisyen hareketliliğiyle güçlendirilmesi</i>	Üniversitemizdeki akademiklerin uluslararası bağlantılarının (yabancı üniversitelerden mezuniyet, yabancı üniversitelerde belirli süreler eğitim ve araştırma faaliyetlerinde bulunma, uluslararası proje ortaklıkları vb.) güçlü olması Başta Erasmus olmak üzere çeşitli değişim programları ve ikili protokollerle akademikler ve öğrenciler için uluslararası hareketlilik imkanlarının var olması	Üniversitemiz akademik kadrosunun uluslararası deneyimlerine ve yabancı dil bilgi düzeyine rağmen yabancı dille (özellikle İngilizce) eğitim veren lisansüstü programların azlığı. Buna paralel olarak uluslararası öğrenci sayısı ve hareketliliğinin yetersizliği Uluslararası ortak ders ve çift diploma programlarının eksikliği Yurtdışından gelecek araştırmacılar için mali desteğin yetersizliği	Yabancı dille (özellikle İngilizce) eğitim veren yeni lisansüstü programların açılması, uluslararası ortak derslerin alınması ve çift diploma programlarının geliştirilmesi Uluslararası öğrenci sayısı ve hareketliliğini artırmak için tanıtım yapılması, okul ücretlerinin düşürülmesi, burs ya da ücretsiz yemek ve barınma imkanlarının yaratılması Uluslararası öğrenciler için başvurudan mezuniyete kadar olan süreç için anlaşılabilir bir yönerge oluşturulması Yurtdışından gelecek araştırmacılar için mali desteğin artırılması veya ücretsiz barınma ve yemek imkanlarının yaratılması Akademikler ve öğrenciler için uluslararası hareketlilik imkanlarının (Erasmus, Orhun, ikili protokoller vb.) artırılması
Disiplinlerarasılık ve yenilikçi işbirlikleri	<i>Programın farklı alanlar arasında ortak dersler, araştırmalar ve projelerle etkileşimi teşvik etmesi</i>	Disiplinlerarasılık ve yenilikçi iş birliklerini geliştirmek için güçlü bir akademik kadronun varlığı Üniversite-sanayi iş birliği protokollerinin olması Sanayinin ihtiyaç duyduğu yeni lisansüstü programların açılması (Savunma Sanayii MBA, Sistem Mühendisliği vb)	Disiplinlerarasılık ve yenilikçi iş birliklerini geliştirmek için mekanizmaların geliştirilmesi ihtiyacı Üniversite-sanayi iş birliğinin eksik olduğu sektörlerin bulunması Programlararası ortak ders havuzu eksikliği	Yeni programların güncel ulusal ve uluslararası sektörel beklentiler dikkate alınarak tasarlanması, mevcut programların da bu minvalde güncellenmesi Üniversite-sanayi iş birliği protokollerinin artırılması Dış paydaş katılımı için ulusal meslek örgütleri kamu kurum ve kuruluşları ve STK'ların sektörel temsilcileriyle iletişimin ve iş birliğinin güçlendirilmesi Yapılacak düzenlemelerde paydaş görüşleri alınması ve iyileştirme önerileri ile sürecin tamamlanması Lisansüstü tez konuları seçilirken ve hazırlanırken dış paydaşlarla olan ilişkilerin güçlendirilmesi Programlararası ortak ders havuzu eksikliğinin giderilmesi
Ulusal politikalar (YÖK, YÖKAK) ve Üniversitemiz stratejik hedefleri ile uyum	<i>Programın ulusal ve kurumsal hedeflere katkı sağlaması</i>	Üniversitemizin YÖKAK Akreditasyonuna sahip olması Program açma, güncelleme ve kapatmanın SDG'ler ve Üniversitemiz stratejik hedefleriyle uyumlandırılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Öz değerlendirmeler ve sonuçları doğrultusunda programlarda gerekli güncelleme ve düzenlemelerin yapılmasındaki yavaşlık Bazı alanlarda (sosyal bilimler ve güzel sanatlar gibi) ulusal akreditasyon çalışmalarının eksikliği	Programlarda gerekli güncelleme ve düzenlemelerin hızlandırılması Belirli alanlarda (sosyal bilimler ve güzel sanatlar gibi) ulusal akreditasyon çalışmalarının başlatılması

Etkinlik 2: Bir Lisansüstü Programın Anatomisi

Bu etkinlikte hedef lisansüstü programlarımızın yapısında ortak olarak gözlemlenen, mesleki yaşam içerisinde zaman zaman etkilerine maruz kalınan bazı güçlüklerle çözüm aramaktı.

Bu çerçevede 8 Akademik ve 1 İdari masanın her biri ayrı ayrı alt başlıkları ele almışlar, söz konusu sorunlar hakkında öneriler ortaya koymuşlardır.

Bu çalışmalarda ortaya çıkan sonuçlar aşağıdaki sorun alanlarına ilişkin tablolarda özetlenmiştir:

2.1. Tezle İlgili Araştırma Çalışmaları (TİAÇ) Derslerinin Yeniden Yapılandırılması

Görev: Üniversitemiz Enstitü anabilim dallarında yeni konulan ve doktora düzeyinde yürütülmeye başlanan “Tezle İlgili Araştırma Çalışmaları” (TİAÇ) derslerinin Senato kararı ile belirlenen şablonunun, alanın özgün araştırma yaklaşımı ve ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda mevcut derslerin güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek, bu derslerin araştırma niteliğini ve öğrenci yeterliklerini güçlendirecek şekilde nasıl yapılandırılabileceğine ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Alan temelli araştırma yeterlikleri (*discipline-based research competencies*)
- Etik ve bilimsel dürüstlük (*ethical & scientific integrity*)
- Sorgulamaya dayalı öğrenme (*inquiry-based learning*)
- Uygulamalı araştırma deneyimleri (*experiential research practice*)
- Danışman rehberliğinin güçlendirilmesi (*enhanced supervisor guidance*)

Temel Sorunlar (TİAÇ derslerinde neler değişmeli/dönüşmeli?)	Potansiyel Çözüm Önerileri (Nasıl değişmeli/dönüşmeli?)	Etkili Bir Dersin Ana Bileşenleri (Daha etkili tezle ilgili araştırma çalışmaları dersleri için biz neler yapabiliriz?)	İdeal Bir "TİAÇ" Dersi Tasarımı (Amaç, kazanımlar, içerik, yerel kredi ve AKTS)
<p>TİAÇ dersleriyle ilgili bazı sorunlar oluşabilir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin öğretim üyeleri arasında dağıtımında dengesizlik sorunu çıkabilir.• Yeni açılan bu derslerle birlikte zorunlu ders yükünün dolması durumunda öğretim üyesi yeni bir ders açmak istemeyebilir.• Öğrenci en azından başlangıçta tercih etmeyeceği bir danışmanla çalışmak zorunda kalabilir.• Mevcut Seminer ve Araştırma Yöntemleri ve Etik gibi derslerle içerik açısından çakışma olabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Anabilim dalları TİAÇ dersini alan öğrencileri öğretim üyeleri arasında dengeli dağıtırsa 600 ve 700 kodlu tez danışmanlıklarının dağıtımında zaman zaman ortaya çıkan dengesizlikler bir ölçüde önlenecektir.• Daha önce kendilerine hiçbir lisansüstü öğrencisi atanmayan öğretim üyeleri bu ders sayesinde hem öğrenciye kavuşacaklar hem de zorunlu ders yüklerini tamamlayabilecekler.• Öğrencilerin Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre her zaman TİAÇ dersleri için atanmış danışmanını değiştirme hakkı mevcuttur.• TİAÇ dersinin yapısı Araştırma Yöntemleri gibi derslerden farklı olup, Seminer dersinin yapısı da gerçek anlamda bir seminer dersinin ne olması gerektiği yönünde değiştirilmelidir.	<ul style="list-style-type: none">• TİAÇ derslerinin Senato kararı ile belirlenmiş şablon içerikleri her bir programın özgün yapısına uyarlanabilecek şekilde tasarlandığı için bu dersler etkili bir şekilde uygulanabilir.• Danışmanlar, otomatik yoklamadan muaf olan TİAÇ derslerinin içeriğini takip ederek öğrenci ile birebir iletişim halinde onların çalışmalarını yürütmelerine rehberlik ederlerse ders çıktısına göre öğrenciyi G ya da K notu ile objektif olarak değerlendirebilirler.	<ul style="list-style-type: none">• TİAÇ derslerinin Senato kararı ile belirlenmiş şablon paketleri derslerin amaç, içerik ve kazanımlarını açıkça tanımlamıştır. Bu sayede öğrenciler ileride tez yazmayı düşündükleri alan ya konu ile ilgili temel literatürü tarama, alanda geçerli araştırma tekniklerinden haberdar olma ve raporlama gibi kazanımlar elde edeceklerdir.• TİAÇ 890, 891 yerel kredi 400, AKTS 2• TİAÇ 990, 991, 992 yerel kredi 500, AKTS 2

2.2. Seminer Derslerinin Güncellenmesi

Görev: Üniversitemizdeki Lisansüstü programlarda yer alan Seminer derslerinin yapı, içerik, yerel kredi ve AKTS kredilerinin, program hedeflerine katkı, güncellik ve uygulanabilirlik bakımından gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda seminer derslerinin amacı, çıktıları, öğretim yöntemi ve ölçme ve değerlendirme yaklaşımı gibi alanlarda nasıl geliştirilmesi gerektiği tartışılarak öneriler geliştirilmiştir

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Eleştirel düşünme ve araştırma kültürü (*critical thinking & research culture*)
- Disiplinlerarası etkileşim (*interdisciplinary exchange*)
- Gerçekçi değerlendirme yöntemleri (*authentic assessment methods*)
- Yansıtıcı düşünme (*reflective thinking*)
- Öğrenme çıktılarıyla uyum (*alignment with learning outcomes*)

Temel Sorunlar (Seminer derslerinde neler değişmeli/dönüşmeli?)	Çözüm Önerileri (Nasıl değişmeli/dönüşmeli?)	Etkili Bir Dersin Ana Bileşenleri (Daha etkili seminer dersleri için biz neler yapabiliriz?)	İdeal Bir Seminer Dersi Tasarımı (Amaç, kazanımlar, içerik, yerel kredi ve AKTS)
<ul style="list-style-type: none">• Bologna bilgi paketleri incelendiğinde anabilim dallarındaki Seminer derslerinin farklı içerik ve AKTS'lere sahip olduğu ve dersin uygulamalarının da çok farklı olduğu saptanmıştır.• Bazı anabilim dallarında Seminer derslerinin aynen TİAÇ dersleri veya 600, 700, 800 kodlu dersler gibi öğretim üyelerinin her birine şubelendirerek açıldığı tespit edilmiştir. Seminer dersleri pek çok anabilim dalında danışmanlar tarafından aynen 600 ve 700 kodlu Özel Konular (tez) dersleri gibi amacından uzak bir şekilde verilmektedir.• Seminer, TİAÇ ve Araştırma Yöntemleri ve Etik derslerinin aynı amaca hizmet eden dersler olarak algılandığı ve ders içerik ve uygulamaları bakımından çakışmaların görüldüğü söylenebilir.• Yeni açılan TİAÇ dersleri ile birlikte zorunlu ders yükünün dolması durumunda öğretim üyesinin ders açmak istememesi sorun oluşturabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Seminer dersleri lisansüstü öğrencilerinin programa özgü bilimsel birikim ve araştırma kültürünü, felsefi, teorik ve pratik sorun alanları, araştırma konuları ve teknikleri vb. konularda birlikte tartışmasını sağlayıcı bir yapıya kavuşturulmalıdır.• Seminer dersleri teker teker her bir öğrencinin danışmanı ile tez hazırlık çalışmasını yürüteceği bir ders olmaktan çıkarılmalıdır.• Seminer dersinin yerel kredisi ve AKTS ağırlığı (YL için 4, DR için 4 veya 6) bir standarda kavuşturulmalıdır.• Seminer dersi programdaki her bir öğretim üyesine şubelendirmek yerine program bazında tek bir şubede ya da öğrenci sayısı dikkate alınarak sınırlı sayıda öğretim üyesi üzerine açılmalı ve ve dersi verecek öğretim üyeleri arasında rotasyon uygulamalıdır.• Dersin çıktısı olarak bir çalışma yapılmalıdır (bildiri veya makale yazım çalışması gibi).	<ul style="list-style-type: none">• Dersi vermekle görevlendirilen öğretim üyesi/üyeleri Seminer dersini danışmanın mevcut veya potansiyel tez öğrencisine teze hazırlık dersiymiş gibi işleme alışkanlığı terk etmeli; bu dersi programa özgü bilimsel birikim ve araştırma kültürünü, felsefi, teorik ve pratik sorun alanları, araştırma konuları ve teknikleri vb. konularda birlikte tartışmasını; sağlayıcı bir şekilde ele alıp, yürütmeli; öğrencileri eleştirel düşünme ve araştırma kültürü kazanımları elde edecek şekilde yönlendirmelidir.	<ul style="list-style-type: none">• Seminer dersinin amacı, içeriği, yerel kredisi ve AKTS değeri Lisansüstü eğitim Komisyonu tarafından standart hale getirilmeli; ancak aynen TİAÇ derslerinde olduğu gibi programın kendine özgü yönleri de dikkate alınmalıdır.• Devam-yoklama zorunluluğu olan Seminer dersi yeniden tasarlanırken öğrencilerin programa özgü araştırma kültürünü ve sorunlarını tartışabilecekleri bir yapı kurulmalı, temel literatür okumalarının yapılmalı, öğrencilerin sunum ve raporlama becerilerinin geliştirilmeli, sunumların dersin öğretim üyesi, akran öğrenciler ve hatta programdaki diğer öğretim elemanları tarafından değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

2.3. Programlarda Güncelliğini Yitiren Derslerin Kapatılması

Görev: Üniversitemizdeki Lisansüstü programlarda bazı dersler güncelliğini yitirdiği hâlde tutulmakta, bu da program bütünlüğünü ve işlevini olumsuz etkilemektedir.

Bu doğrultuda güncelliğini yitiren derslere yol açan temel nedenler belirlenmiş; bu nedenlere yönelik çözüm önerileri geliştirilmiş, önerilerin etkisini ölçmek için kullanılacak temel göstergeler tanımlanmaya çalışılmış ve derslerin kapatılması ya da dönüştürülmesi için uygulanabilir ana eylemler oluşturulmuştur.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Müfredat gözden geçirme döngüsü (*curriculum review cycle*)
- Veri ve kanıta dayalı karar verme (*evidence-based decision making*)
- Paydaş görüşlerinin alınması (*stakeholder engagement*)
- Program bütünlüğü (*curricular coherence*)
- Öğrenme verilerinin kullanımı (*learning analytics*)

Temel Nedenler (Bu dersler niçin programda tutulmaktadır?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Bir dersin güncel/işler olduğuna nasıl karar verilmelidir?)	Ana Eylemler (Güncelliğini/işlevini yitiren dersler için neler yapılabilir?)
<ul style="list-style-type: none">• Hızla değişen bir dünyada üniversitelerdeki programların ve derslerin yenilenmesi bir zorunluluk olmakla birlikte uygulamada bazı sebeplerle bu tür güncelliğini yitirmiş programlar ve dersler karşımıza çıkmaktadır.• Bu sebeplerden en önemlisi, zaman zaman kişiye özel derslerin açılmasıdır. Bazı seçmeli spesifik derslerin ersin yalnızca belirli bir öğretim üyesi tarafından veriliyor olması, o kişi ayrıldığında dersin devamlılığını sıkıntıya sokmaktadır.	<ul style="list-style-type: none">• Müfredatta esneklik kazandırmak için dersler ve ders içerikleri hızlıca güncellenebilmelidir. Dünyadaki hızlı değişim müfredata yansıtılmazsa öğrencilerimiz henüz mezun olmadan çağın gerisinde kalmış oluyorlar.• Bu sebeple, kişiye özel ve çok spesifik dersler ya açılmamalı ya da bu tür alanlarda yeni öğretim üyelerinin yetiştirilmesi stratejik bir amaç olarak belirlenmelidir. Hoca ya da dersi korumak değil bilgi ve becerileri güncel tutmak önemlidir.	<ul style="list-style-type: none">•Yurtiçi ve yurtdışındaki benzer programlardaki benzer dersler incelenebilir.• Dış paydaşlardan geri bildirim almak, müfredatın çağın ihtiyaçlarına göre uyarlanmasında çok değerli bir araçtır. Sektör temsilcileri, mezunlar ve danışma kurullarıyla düzenli görüşmeler; hangi derslerin artık değer üretmediğini, hangi yetkinliklerin ise çok kritik hale geldiğini net biçimde gösterir. Bu mekanizma sistematik bir hale getirilmelidir. Kısacası, teknolojik, toplumsal ve de sektörel eğilimler takip edilebilir.	<ul style="list-style-type: none">• Bu konudaki temel yaklaşım “dersi korumak” değil, “bilgi ve becerileri güncel tutmak” olmalıdır. Gerektiğinde bir ders kapatılabilir, başka bir ders ile birleştirilebilir, yeni bir ad ve güncellenmiş içerikle tamamen yenilenebilir.• Güncelliğini yitiren dersleri sorgulamak bir eleştiri değil, tam tersine gelişimin doğal bir parçasıdır. Amacımız sadece ders sayısını azaltmak değil, derslerin değerini artırmak, öğrencinin yetkinliğini güçlendirmek ve geleceğe hazırlamaktır.

2.4. Ders Bilgi Paketlerinin Güncellenmesi

Görev: Üniversitemizdeki mevcut Lisansüstü Ders Bilgi Paketlerinin güncellik, kazanım–yöntem–değerlendirme yaklaşımı uyumu ve öğrenci iş yükü (AKTS) bakımından gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda bilgi paketlerinin sistematik biçimde nasıl güncellenebileceği ve bu sürecin sürdürülebilirliği için hangi yöntemlerin uygulanabileceği tartışılmış ve bazı öneriler getirilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Öğrenme çıktıları çerçevesi (*learning outcomes framework*)
- Öğretim tasarımı döngüsü (*instructional design cycle*)
- Öğrenci iş yükü dengesi (*student workload – ECTS*)
- Sürekli iyileştirme döngüsü (*continuous improvement loop*)
- Kalite güvencesi (*quality assurance*)

Temel Sorunlar (Bilgi paketlerindeki sorunlu alanlar nelerdir?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Bir bilgi paketinin doğru ve etkili olduğuna nasıl karar verilir?)	Ana Eylemler (Bilgi paketlerimizi doğru ve güncel tutmak için neler yapabiliriz?)
<ul style="list-style-type: none"> Ders bilgi paketlerinin içeriklerinin yeterince doğru, kapsamlı ve yönlendirici olmaması ve ders izleme süreçlerinin yetersizliği Ders bilgi paketlerinin hazırlanması ve güncellenmesinde dersi veren tüm öğretim üyelerinin katılımının olmaması, bu işlemlerin sadece bir öğretim elemanının (bazen bir araştırma görevlisinin) üzerinde kalması. Bu sebeple, ders bilgi paketlerinin öğretim elemanlarınca bilinmemesi/takip edilmemesi AKTS güncellemelerinin yapılmaması/eksik yapılması Kapsamı benzer derslerin AKTS'lerinde belirgin farklılıklar olması Bilgi paketlerinin öğrencilerin kapasitelerini aşan ya da beklentilerini karşılayamayan dengesizlikte olması Ders içeriklerinin uluslararası karşılaştırmalara uygun olmaması Ders bilgi paketlerinin öğrenme çıktılarına gerçekçi yansıtılmaması Uygulama yöntemlerinin ders bilgi paketi ile uyumlu olmaması 	<ul style="list-style-type: none"> Ders bilgi paketlerinin hazırlanması ve güncellenmesi konusunda tüm öğretim elemanları STL tarafından eğitim programına dahil edilmeli Ders bilgi paketleri kesinleştirilmeden önce son kontrolleri sağlayacak iç kontrol mekanizmalar (Ders ve Program Sorumluları, Anabilim Dalı/Enstitü Kurulları vb.) işlevsel hale getirilmeli Ders izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayıcı mekanizmalar oluşturulmalı. Ders bilgi paketlerinin içerikleri ilgili programların amaçlarıyla uyumlu olmalı Dersin öğretme yöntemleri ve ölçme-değerlendirme kriterleri ve öğrenme çıktıları net ve anlaşılır olacak şekilde ders bilgi paketinde yer almalı Uygulamada verilen ders, ders bilgi paketine uygun olarak yürütülmeli Ders bilgi paketlerinin güncellenmesi periyodik olarak yapılmalı Dersler uluslararası karşılaştırmalarla birlikte planlanmalı. Ders bilgi paketleri Enstitü ve Anabilim Dalı web sitelerinde daha görünür kılınmalı Öğrenciler program ve ders bilgi paketleri konusunda bilgilendirilmeli. 	<ul style="list-style-type: none"> Ders bilgi paketlerinde yer alan kaynakların en az %75'inin son 5 yıl içinde yayımlanmış olması. Her dersin bilgi paketinin en az 3 yılda bir kez gözden geçirilmiş ve güncellenmiş olması. Ders bilgi paketlerinin en az %75'inde iki veya daha fazla farklı ölçme ve değerlendirme tekniğinin kullanılması. Ders bilgi paketlerinin kullanımına yönelik öğrenci memnuniyet düzeyinin en az %75 olması. Öğretim elemanı değerlendirme anketlerinde ders bilgi paketlerinin dersin yürütülmesine katkısına ilişkin ortalama puanının en az %75 düzeyinde olması. Öğretim elemanlarının yürüttükleri derslerin tümünde ders bilgi paketlerinde belirtilen öğrenme çıktıları, içerik ve ölçme-değerlendirme yöntemlerine uygun olarak dersin yürütülmesi. Ders bilgi paketlerinin tümünde ders öğrenme çıktıları ile program çıktıları arasında uyumun sağlanmış olması. 	<ul style="list-style-type: none"> Ders bilgi paketlerinin hazırlanması ve güncellenmesi konusunda tüm öğretim elemanlarının STL tarafından eğitim programına dahil edilmesi Ders bilgi paketleri kesinleştirilmeden önce son kontrolleri sağlayacak iç kontrol mekanizmalar (Ders ve Program Sorumluları, Anabilim Dalı/Enstitü kurulları vb.) işlevsel hale getirilmeli Ders izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayıcı mekanizmalar oluşturulmalı Ders bilgi paketlerinin içerikleri ilgili programların amaçlarıyla uyumlu olmalı Dersler uluslararası karşılaştırmalarla birlikte planlanmalı. Ders bilgi paketleri dersin işleniş yöntemleri ve ölçme-değerlendirme kriterlerini, öğrenme çıktılarına açık bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlanmalı Ders bilgi paketleriyle ders izlenceleri uyumlu olmalı; ders, ders bilgi paketine uygun olarak yürütülmeli Ders bilgi paketlerinin güncellenmesi periyodik olarak (en az 3 yılda bir) yapılmalı; bu konuda anabilim dalları ve öğretim elemanları Enstitülerce teşvik edilmeli. Ders bilgi paketlerinin Türkçe ve İngilizceleri uyumlu hale getirilmeli, İngilizce bilgi paketlerindeki eksiklikler giderilmeli Ders AKTS'lerinin belirlenmesinde öğrenci görüşleri dahil iç ve dış paydaş görüşlerin alındığının müfredat ve ders bilgi paketi güncelleme çalışmalarında görünür kılınmalı Öğrenciler program ve ders bilgi paketleri konusunda bilgilendirilmeli.

2.5. Danışmanlık Hizmetlerinin Etkililiği

Görev: Üniversitemizdeki danışmanlık hizmetlerimizin niteliği ve etkililiği danışman-öğrenci ilişkisi, bilimsel rehberlik, ortaklaşa çalışma kültürü gibi boyutlarda geliştirilmelidir.

Bu kapsamda danışmanlık süreçlerinde yaşanan güçlükler tanımlanarak, danışman-öğrenci etkileşimini ve sürece ilişkin izleme-geri bildirim mekanizmalarını güçlendirecek öneriler geliştirilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Etkili danışman-öğrenci ilişkisi (*effective supervisor-student relationship*)
- Danışman-öğrenci sözleşmesi (*supervisor-student agreement*)
- Geri bildirim kültürü (*feedback culture*)
- Mentorluk modelleri (*mentoring models*)
- Süreç izleme (*progress monitoring*)
- Öznel iyi oluşu destekleme (*support student well-being*)

Temel Sorunlar (Danışmanlık sürecinde sorunlu alanlar nelerdir?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Doğru ve etkili bir danışmanlık sürecine nasıl karar verilir ve yürütülür?)	Ana Eylemler (Danışmanlık sürecinin etkililiğini arttırmak için neler yapabiliriz?)
<ul style="list-style-type: none">Danışman atamalarında programdaki öğrenci sayısı-öğretim üyeleri üzerindeki öğrenci sayısı ile öğrencinin talebi arasındaki dengenin kurulamaması <p>Öğretim üyelerine ödenecek ders ücretinden faydalanma isteğinin öğrenci dağıtımında akademik gerekliliklerinin önüne geçmesi</p> <ul style="list-style-type: none">Danışman seçimi ve danışmanlık hizmeti konularında hem öğretim üyelerinin hem de öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olmaması	<ul style="list-style-type: none">Danışman atamalarında programdaki öğrenci sayısı-öğretim üyeleri üzerindeki öğrenci sayısı ile öğrencinin talebi arasındaki dengenin kurulmasını sağlayacak bir mekanizma oluşturulmalıDanışmanlık hizmeti konusunda öğretim üyeleri ve öğrencilere STL tarafından bilgilendirme eğitimi yapılmalıDanışman-öğrenci anlaşması düzenlenmeli ve her iki tarafa da başlangıçta imzalatılmalıKurumsal ödül ve ceza mekanizmaları çalıştırılmalı (Örn. Danışmanlıkta ihmali görülen veya eserlerinde intihal tespit edilen, son 3 yılda yeterli yayını bulunmayan öğretim üyelerine ilave danışmanlık verilmemeli)	<ul style="list-style-type: none">Danışman atamalarında programdaki öğrenci sayısı-öğretim üyeleri üzerindeki öğrenci sayısı ile öğrencinin talebinin birlikte değerlendirilmesi ve programda yeterli sayıda öğrenci varsa her bir öğretim üyesine en az 1 öğrenci atanmasıProgramdaki öğretim üyesi başına düşen mezun öğrenci ve ilişki kesilen öğrenci sayılarına bakılması	<ul style="list-style-type: none">Danışman atamalarında programdaki öğrenci sayısı-öğretim üyeleri üzerindeki öğrenci sayısı ile öğrencinin talebi arasındaki dengenin kurulmasını sağlayacak bir mekanizma oluşturulmalıDanışmanlık hizmeti konusunda öğretim üyeleri ve öğrencilere STL tarafından bilgilendirme eğitimi yapılmalıDanışman-öğrenci anlaşması düzenlenmeli ve her iki tarafa da başlangıçta imzalatılmalıEnstitü bünyesinde danışmanlık faaliyeti öz değerlendirme ölçütleri ve öğrenci memnuniyet anketleri geliştirilmeliEnstitü, anabilim dalı yönetimi ve danışman öğretim üyeleri ile değerlendirme toplantıları yapmalıKurumsal ödül ve ceza mekanizmaları çalıştırılmalı (Örn. Danışmanlıkta ihmali görülen veya eserlerinde intihal tespit edilen, son 3 yılda yeterli yayını bulunmayan öğretim üyelerine ilave danışmanlık verilmemeli)

2.6. Öğrenci Kabulü ve Oryantasyon Süreçleri

Görev: Üniversitemizdeki öğrenci kabulü, oryantasyon ve ilk yıl desteği süreçlerimizin öğrencilerin programa uyum ve akademik başarısını destekleyecek şekilde gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda öğrenci kabulü ve oryantasyon süreçlerinde yaşanan zorluklar belirlenerek, öğrencilerin programa adaptasyonunu artıracak mekanizmalar önerilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Kabul politikalarının uyumu (*alignment of admission policies*)
- Oryantasyon ve uyum süreci (*onboarding & integration process*)
- Fırsat eşitliği ve kapsayıcılık (*equity & inclusion*)
- Erken destek ve yönlendirme (*early support & guidance*)
- Başarı ve devam takibi (*retention & success tracking*)

Temel Sorunlar (Öğrenci kabulü ve oryantasyon sürecinde sorunlu alanlar nelerdir?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Öğrenci kabulü ve oryantasyon sürecinin etkililiğine nasıl karar verilir?)	Ana Eylemler (Etkililiğini arttırmak için neler yapabiliriz?)
<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin BİLSİS'e eksik/hatalı bilgi girmesi • Lisansüstü öğrenciler için oryantasyon programı uygulanmaması ve uyum sürecinin zayıflığı • Öğrencilerin Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, öğrenci-danışman ilişkileri, öğrencinin hak ve sorumlulukları hakkında bilgi eksikliği • Giriş sınavı kapsamının aday öğrencilere duyurulmaması • Giriş sınavlarının yeterince denetlenmemesi • Engelli öğrencilere destek eksikliği • Uluslararası öğrencilere yönelik bilgi/yönlendirme eksikliği • Öğrencilerin ilk yıl/yarıyıl planlarının olmaması • Öğrencilerin BİLSİS'i etkili bir biçimde kullanamaması • Öğrencilerin ilerleme durumlarının kolaylıkla izlenememesi • Danışmanlık hizmetlerinin yetersizliği • Anabilim dallarındaki idari personelin süreçlere hâkim olmaması 	<ul style="list-style-type: none"> • BİLSİS üzerinden belgeye dayalı uyarı ve kontrol mekanizmaları kurulmalı • Lisansüstü oryantasyon programı düzenlenmeli ve ilk yıl/yarıyıl bilgilendirme videoları hazırlanmalı • Kampüs yaşamı ve yönetsel prosedürler rehberi hazırlanmalı • STL üzerinden BİLSİS kullanım eğitimleri verilmeli • Eğitim ve öğretim sürecini Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve ilgili diğer yönetsel düzenlemeler ve uygulamalar çerçevesinde baştan sona anlatan kısa ve anlaşılır tanıtım videoları hazırlanmalı • Giriş sınavı kapsamına ilişkin bilgilerinin aday öğrencilere açık ilanı yapılmalı • Standart, şeffaf ve izlenebilir sınav süreci oluşturulmalı ve denetlenmeli • Hem akademik (özellikle danışmanlar için) hem de idari personel için lisansüstü eğitim ve öğretim süreçleri hakkında STL üzerinden bilgilendirme eğitimleri düzenlenmeli Engelli öğrenciler ve uluslararası öğrencilere ilave bilgilendirme ve yönlendirme yapılmalı 	<ul style="list-style-type: none"> • BİLSİS veri hata oranı • Oryantasyon programına katılım oranı • Öğrenci anketlerinde farkındalık ve bilgi düzeyi artışı • Geri bildirimler • Giriş sınavlarıyla ilgili memnuniyet oranı • Giriş sınavlarına yapılan itiraz sayısında azalma • İlk yarıyıl öğrenci uyum anketleri • Engelli öğrenci geri bildirimleri • Uluslararası öğrencilerin memnuniyeti düzeyi • İlk yıl/yarıyıl ders veya program bırakma oranı • Zamanında mezuniyet oranı • Danışman-öğrenci görüşme sıklığı • İdari yönlendirme memnuniyeti 	<ul style="list-style-type: none"> • BİLSİS'te doğrulama ve uyarı sistemi kurulmalı • Lisansüstü öğrencileri için oryantasyon programı oluşturulmalı ve ilk yıl/yarıyıl bilgilendirme videoları hazırlanmalı • Çok dilli Kampüs yaşamı ve yönetsel prosedürler rehberi hazırlanmalı • STL üzerinden BİLSİS kullanım eğitimleri verilmeli • Eğitim ve öğretim sürecini Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve ilgili diğer yönetsel düzenlemeler ve uygulamalar çerçevesinde baştan sona anlatan kısa ve anlaşılır tanıtım videoları hazırlanmalı • Giriş sınavı kapsamına ilişkin bilgilerinin aday öğrencilere açık ilanı yapılmalı • Standart, şeffaf ve izlenebilir sınav süreci oluşturulmalı ve denetlenmeli • Engelli öğrenciler ve uluslararası öğrencilere ilave bilgilendirme ve yönlendirme yapılmalı • STL üzerinden akademik danışmanlık eğitimi programı düzenlenmeli • STL üzerinden idari personele lisansüstü eğitim hakkında hizmet içi eğitim programı düzenlenmeli

2.7. Önceki Öğrenmelerin Tanınması ve Programlararası Geçişler

Görev: Önceki öğrenmelerin tanınması ve programlar arası ders alma/geçiş süreçlerimiz geliştirilmelidir.

Bu kapsamda, söz konusu süreçlerde yaşanan zorluklar analiz edilmiş; esnek, şeffaf ve öğrenci dostu uygulamalar geliştirmek üzere öneriler üretilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Esneklik ve öğrenme hareketliliği (*flexibility & learning mobility*)
- Öğrenme eşdeğerliği ve tanınma (*learning equivalency & recognition*)
- Şeffaflık ölçütleri ve süreçler (*transparency criteria & processes*)
- Akademik danışmanlık desteği (*academic advising support*)
- Kurumsal işbirliği (*institutional collaboration & data sharing*)

Temel Sorunlar (Önceki öğrenmelerin tanınması ve programlar arası geçiş sürecinde sorunlu alanlar nelerdir?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Önceki öğrenmelerin tanınması ve programlar arası geçiş süreçlerinin etkililiğine nasıl karar verilir?)	Ana Eylemler (Etkililiğini arttırmak için neler yapabiliriz?)
<ul style="list-style-type: none">Lisansüstü düzeyde önceki öğrenmelerin tanınmasına yönelik bir yönerge olmasına rağmen bunun dayandığı bir yönetmelik mevcut değildir.Bu konuda öğrencilere ve danışmanlara yeterli bilgilendirme ve yönlendirme yapılmamaktadır.Özel öğrenci olabilme mevcut bir lisansüstü programda kayıtlı olma koşuluna bağlanması da sınırlayıcı etki yaratmaktadır.	<ul style="list-style-type: none">Önceki öğrenmelerin tanınması ve programlar arası ders alma/geçiş işlemlerinin Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine entegre edilmeli ve diploma ekinde bunlar belirtilmeliÖnceki öğrenmelerin tanınması için öğrenci alımlarında veya mezuniyette öğrencilerden bir portfolyo istenmeliHangi faaliyetlerin kaç AKTS'ye denk olacağını gösteren bir kriter puanlama listesi oluşturulmalı	<ul style="list-style-type: none">Önceki öğrenmelerin tanınması için katılım belgeleri, sertifikalar, toplumsal katkı çalışmaları, ders transfer formları	<ul style="list-style-type: none">Öncelikli olarak bu konuda bir yönetmeliğin hazırlanmasıBirimlerde oluşturulacak değerlendirme komisyonlarının yetki ve çalışma usulü belirlenmeliÖğrenci portfolyo şablon ve puanlama anahtarı geliştirilmeli

2.8. Dijital Öğrenme Ortamlarının Etkin Kullanımı

Görev: Dijital öğrenme ortamları ve araçlarının etkili kullanımına yönelik sistematik bir yaklaşım geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda dijital platformlar, açık eğitim kaynakları ve yapay zekâ destekli araçlar gibi güncel teknolojilerin öğretim süreçlerine nasıl daha etkin, öğrenci merkezli ve teknoloji-öğretim yöntemi bütünlüğü içerisinde entegre edilebileceği tartışılmış ve bazı öneriler getirilmiştir.

Bazı uluslararası kodlar (ipucu kavramlar):

- Teknopedagojik-pedagojik içerik bilgisi (*technological-pedagogical content knowledge – TPACK*)
- Açık eğitim kaynakları (*open educational resources–OER*)
- Öğrenme yönetim sistemlerinin etkin kullanımı (*effective use of LMS*)
- Yapay zekâ destekli öğrenme uygulamaları (*ai-supported learning applications*)
- Harmanlanmış öğrenme (*blended learning*)

Temel Sorunlar (Dijital araçların kullanımında sorunlu alanlar nelerdir?)	Çözüm Önerileri (Bu konuda neler yapılabilir?)	Ölçülebilir Göstergeler (Dijital öğrenme ortam/araçlarının etkin kullanımı nasıl ölçülür?)	Ana Eylemler (Daha etkili entegre etmek için neler yapabiliriz?)
<ul style="list-style-type: none">• Öğretim elemanlarının dijital içerik hazırlama ve yüz yüze eğitimden dijital ortama geçişte yeterli tasarım ve pedagoji bilgisinin olmaması• Lisansüstü öğrencilerin farklılaşan öğrenme gereksinimlerine uygun, özelleştirilmiş eğitim içeriği hazırlama zorluğu• Öğretim elemanlarının bir bölümünün dijital araçları yeterince tanımaması ve dijital kültürü tam olarak benimsememesi• Dijital içerik hazırlamanın ek iş yükü getirmesi ve sınırlı ölçüde teknik destek sağlanması• Öğrencilerde sanal sınıfların kullanımı ve karmaşık dijital araçlar nedeniyle yüksek bilişsel yük oluşması; buna bağlı olarak öğrenme motivasyonunda düşüklük• Mevcut uzaktan eğitim uygulamalarının beklenen verimlilik ve etkinliğe ulaşamaması• Dijital erişim, yetkinlik ve kültürel kabul açısından öğrencilere eşit fırsatların tam olarak sağlanamaması	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenci ve öğretim elemanlarında dijital öğrenme ortamlarına yönelik farkındalık ve dijital teknoloji okuryazarlığı artırılmalı• Öğrenci ve öğretim elemanlarına dijital öğrenme ortamlarının ve dijital materyallerin etkili kullanımına yönelik, belgelendirilebilir kapsamlı eğitimler STL tarafından verilmeli• Üniversite tarafından sunulan dijital öğrenme ortamları birbirinden kopuk değil, bütünlük bir yapıda kullanılmalı• Yapay zeka ve öğrenme analitiklerinden faydalanılarak öğrenci performansı izlenmeli ve veri odaklı kararlar alınmalı• Belirli lisansüstü programların (tezsiz yüksek lisans programlarından uygun olanların) hızla hibrit yapıya geçirilmeli• Hem öğretim elemanlarına hem de öğrencilere hibrit eğitimlere uygun teknik donanım Üniversitemizin mali imkanları çerçevesinde sağlanmalı	<ul style="list-style-type: none">• Eğitim içeriklerinin öğrencilerin üst düzey becerilerinin (analiz, sentez, değerlendirme, yaratma) geliştirilmesini hedefleyecek şekilde yenilenme oranı• Hibrit öğrenme yapısına geçirilen programların bu yapıya uygun olan tüm programlara oranı• Yapay zeka pedagojisinin öğrenme modellerine entegrasyon düzeyi• Bu konularda verilen eğitimlerin sayısı ve eğitimlerin etkinliğinin düzenli olarak değerlendirilme düzeyi	<ul style="list-style-type: none">• Lisansüstü eğitimde dijital dönüşümün anahtar teknolojinin yanı sıra pedagojik tasarım ve eğitmen yetkinlikleri olmalı.• Üniversite tarafından sunulan dijital öğrenme ortamları bütünlük bir yapıda kullanılmalı• Yapay zeka pedagojisi öğrenme modellerine entegre edilmeli• Öğretim elemanları ve öğrenciler için dijital öğrenme ortamlarına yönelik farkındalık ve dijital teknoloji okuryazarlığı eğitimleri STL tarafından zorunlu ve belgelendirilmiş şekilde verilmeli ve bu eğitimlerin etkinliği düzenli olarak değerlendirilmeli• Bu eğitimler sonrasında dijital öğrenme ortamlarının ve araçlarının kullanımı konusunda uygulama/kullanım yükümlülüğü getirilmeli.• Belirli lisansüstü programlar hibrit yapıya geçirilmeli• Hem öğretim elemanlarına hem de öğrencilere hibrit eğitimlere uygun teknik donanım sağlanmalı

Etkinlik 3: Kurumsal Dönüşüm ve Uygulama Birliğine Doğru

Bu etkinlikte hedef, Hacettepe Üniversitesinde lisansüstü eğitim alanındaki kurumsal yapıyı gözden geçirmek, yönetsel kapasitesini ve etkinliğini artırmaktır. Aynı zamanda, lisansüstü eğitiminde rol alan çok sayıda enstitü arasında gözlenen uygulama farklılıklarını tartışarak, “ortak bir uygulama kültürü ve yönetim modeli” geliştirmeye yönelik öneriler oluşturmaktır.

Farklı enstitülerde öğrenci devamı, izin, danışmanlık, ders açma-kapatma, tez süreçleri gibi konularda ortaya çıkan farklı uygulamalar hem öğrenciler hem öğretim elemanları hem de idari işleyiş açısından tutarlılık sorunlarına yol açmaktadır.

Bu doğrultuda aşağıdaki tabloda belirtilen başlıklar altında durum analiz edilerek, öncelikli sorunlar ve çözüm yolları tartışılmıştır.

Sorun/Durum	Önerilen Ortak Standart/Yaklaşım (Nasıl ortaklaşabiliriz?)	Uygulama Sorumluluğu ve Paydaş Katılımı (Kimler sorumlu, kimler dâhil, uygulama nasıl yürüyecek?)	Kurumsal Riskler ve Engeller (Dönüşümde kurumsal engel ve riskler nelerdir? Üst yönetim neyi çözmelidir?)
<p>1. Öğrenci devamı, eğitim ve mazeret izinleri, derslerin yürütülme sistematığı (Devam zorunluluğu, mazeret izinleri, kayıt dondurma, derslerin sürekliliği ve öğretim süreçlerinin yürütülme biçiminde enstitüler arasında belirgin farklılıklar bulunmaktadır.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği bu konuların pek çoğunda açık hükümler taşımakla birlikte başta izinler (kayıt dondurma), devam ve zamanında yapılamayan öğrenci program kayıtları ve ders notu verme işlemleri gibi bazı alanlarda kimi enstitülerde farklı uygulamalar yürütülmektedir. Başta Yönetmelikte bu tür hususlar daha açık ve net bir biçimde düzenlenmeli ve ardından Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Komisyonu aracılığıyla bu süreçler tüm enstitülerde standart hale getirilmelidir. Enstitülerde eğitim ve öğretim ve öğrenci işleri süreçlerinin standart bir biçimde yürütülebilmesi için ortak formlar geliştirilmelidir. Derslerin düzenli ve etkili bir biçimde yürütülmesi açısından programların ve bazı derslerin (örn. 600, 700, 800, 890, 891, 990, 991, 992 derslerinin) niteliğine göre yüz yüze, hibrit ya da uzaktan eğitim ve öğretim süreçlerinden biri ya da birkaçı tercih edilebilmelidir. Ders yoklama takiplerinde kullanılan sistem birden fazla öğretim elemanı tarafından ortaklaşa verilen derslerde her bir ders sorumlusunun adına açılmalıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> Lisansüstü eğitim ve öğretim süreçlerinin uygulanmasından başta enstitüler ve anabilim dalı başkanlıkları olmak üzere ders sorumluları, program koordinatörleri, danışmanlar sorumludur. Öğrenciler de kendileriyle ilgili süreçlerden bizzat sorumludurlar. Bu süreçler Yönetmelik ve Danışmanlık Yönergesi hükümlerine göre yürütülecektir. Bu konularda başta danışmanlar ve öğrencilere temel bilgilendirme eğitimleri STL üzerinden yapılacaktır. Enstitülerde eğitim ve öğretim işleri süreçlerinin standart bir biçimde yürütülebilmesi için ortak formlar ve iş-akış şemaları geliştirilecektir. Hangi programların ve derslerin yüz yüze, hibrit ya da uzaktan eğitim ve öğretim süreçlerinden biri ya da birkaçı ile yapılacağı paydaş görüşleri alınarak açıkça belirlenecektir. 	<ul style="list-style-type: none"> BİLSİS sistemi enstitüler, anabilim dalları yöneticileri, danışmanlar ve de öğrenciler açısından çok da kullanıcı dostu bir yapıya sahip değildir. Sürekli olarak eğitim ve öğretim süreçlerini aksatan anabilim dalı yöneticilerini ve danışmanlarını değerlendirmeye tabi tutacak bir performans sistemi ve kültürü eksiktir. Yukarıda ifade edilen iki konuda Üniversite Yönetiminin acilen önlem alması gerekmektedir.
<p>2. Tez izleme, savunma ve değerlendirme süreçlerinde standart eksikliği TİK toplantıları, tez savunmaları, raporlama biçimleri ve değerlendirme ölçütleri arasında önemli uygulama farkları görülmektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tez izleme komitesi (TİK) toplantısı ve tez savunma sınavı süreçleri Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde daha ayrıntılı bir biçimde düzenlenmelidir. Yüksek lisans tez savunma sınavı jüri sayısı enstitüler ve enstitü anabilim dalları arasında farklılıklar göstermektedir. Bazılarında 5 kişilik jüri yapısı varken, bazılarında 3 kişilik jüri kurulmaktadır. Jüri sayısı 3 kişiye indirilerek standart bir yapı oluşturulmalıdır. TİK toplantılarının nasıl yapıldığı, ne zaman toplandığı, hangi raporların istenildiği gibi konularda enstitüler arasında farklılıklar görülmektedir. Tüm enstitüler için standart bir TİK toplantı ve değerlendirme süreci geliştirilmelidir. TİK ve tez savunma sınavı tutanakları diğer süreç formları gibi tüm enstitüler için ortak düzenlenmelidir. Doktoradaki Özel Konular (700 kodlu) dersi ile TİK raporunun eşleştirilmesi gerekmekte; bu sebeple her dönem kodlanan özel konular dersi sonunda bir TİK yapılması zorunlu olmalıdır. En az 3 TİK yapılması sadece mezuniyet için asgari koşul olup, öğrenci tez yazmaya devam ettiği sürece her dönem TİK toplantısı yapılması 700 kodlu ders 	<ul style="list-style-type: none"> Tez izleme, savunma ve değerlendirme süreçlerinin uygulanmasından başta enstitüler ve anabilim dalı başkanlıkları olmak üzere program koordinatörleri ve danışmanlar sorumludur. Öğrenciler de kendileriyle ilgili süreçlerden bizzat sorumludurlar. Bu süreçler Yönetmelik ve Danışmanlık Yönergesi hükümlerine göre yürütülecektir. Bu konularda başta danışmanlar ve öğrencilere temel bilgilendirme eğitimleri STL üzerinden yapılacaktır. Yüksek lisans tez savunma sınavı jüri 3 kişiye indirilerek standart bir uygulamaya gidilecektir. TİK toplantıları anabilim dalı başkanlarının bilgisi dahilinde ve akademik takvime uygun olarak yapılacaktır. TİK ve tez savunma sınavı tutanaklarının diğer süreç formları gibi tüm enstitüler için ortak düzenlenecektir. TİK toplantıları ve tez savunma sınavlarının zamanında yapılması ve ilgili evrakın enstitülere zamanında gönderilmesi ile ilgili oranlar da bir performans göstergesi olarak tespit edilecektir. 	<ul style="list-style-type: none"> TİK toplantısı ve tez savunma sınavı tutanaklarının diğer süreç formları gibi tüm enstitüler için standart hale getirilmesi önemli olmakla birlikte bazı enstitülerdeki farklılıklar (akreditasyon koşulları vs.) bu konuda Üniversite üst yönetiminin ve Lisansüstü Eğitim Komisyonunun ayrıca çalışmasını gerektirir. TİK toplantısı ve tez savunma sınavı süreçlerinin anabilim dalındaki işleyişindeki sorunlar hakkında anabilim dallarının Enstitülere gerekli bilgileri aktarmada yetersiz kalmaları önemli bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

	<p> için TİK raporu sonucuna paralel olarak G/K notu verilmelidir.</p> <ul style="list-style-type: none">•TİK toplantısı ve tez savunma sınavı süreçleri anabilim dalı başkanlarının bilgisi ve takibi altında akademik takvime uygun olarak yürütülmelidir. TİK toplantısı ve tez savunma sınavı tarihleri ve süreç takvimi belirli bir süre öncesinden anabilim dalı başkanlığı tarafından ilan edilmelidir.• Mezuniyet aşamasında, tez kabul–onay sayfası jüri üyeleri tarafından ıslak olarak imzalanmadan önce danışman tarafından tüm düzeltmeler kontrol edilmelidir.		
<p>3. Danışmanlık süreçleri ve görev dağılımı <i>Danışman atama, ikinci danışman belirleme, öğrenci–danışman iletişimi ve danışmanlık yükü konularında ortak standartlar bulunmamaktadır.</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Danışman ve ikinci danışman atama, danışmanlık hizmeti ve danışman–öğrenci ilişkileri Lisansüstü Eğitim–Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde daha ayrıntılı ve tartışmaya açık olmayacak şekilde yeniden düzenlenmeli ve tüm enstitüler için geçerli bir Danışmanlık Yönergesi hazırlanmalıdır. Böylece enstitüler arasında, danışman atama, danışmanlık süreçleri ve danışman–öğrenci görev ilişkileri açısından görülen farklılıklar ortadan kaldırılmalıdır.• Danışmanlıkların anabilim dalı öğretim üyeleri arasında dağıtılmasına yönelik ortak bir usul bulunmamaktadır. Öğretim üyeleri üzerindeki danışmanlık yükü ve öğrencilerin danışman tercihleri arasında bir denge kurulmalıdır.• Son birkaç yıl içerisinde yayını olmayan öğretim üyelerine yeni öğrenci danışmanlığı atanmamalıdır.• Lisansüstü öğrenci–danışmanlık anlaşması tüm enstitülerde uygulanmalıdır.• Danışmanlık saatleri ve görüşme takvimi danışman öğretim üyesi tarafından dönem başında belirlenmeli ve öğrencilere duyurulmalıdır.• Danışmanlık hizmetine ilişkin süreçlerdeki öğrenci memnuniyetini ölçmeye yönelik anketler hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.	<ul style="list-style-type: none">• Danışmanlıkların öğretim üyeleri arasında dağıtımından anabilim dalı başkanlıkları ve enstitüler sorumludur. Danışmanlık sürecinin yürütülmesinden ise anabilim dalı başkanlıkları, danışmanlar ve öğrenciler sorumludurlar. Bu süreçler Yönetmelik ve Danışmanlık Yönergesi hükümlerine göre yürütülecektir. Bu konuda danışmanlar ve öğrencilere temel bilgilendirme eğitimleri STL üzerinden yapılacaktır.• Danışmanlıkların anabilim dalı öğretim üyeleri arasında dağıtılmasına yönelik ortak bir usul geliştirilecek; öğretim üyeleri üzerindeki danışmanlık yükü ve öğrencilerin danışman tercihleri arasında bir denge gözletilecektir. Öğretim üyelerinin akademik ünvanı, yayın alanı ve sayısı, deneyimi ile öğrencilerde kariyer ilerleme planlarına uygun bir niyet mektubunun alınması bu dengeyi sağlanmasına yardımcı olabilir.• Son birkaç yıl içerisinde yayını olmayan öğretim üyelerine yeni öğrenci danışmanlığı atanmayacaktır.• Lisansüstü öğrenci–danışmanlık anlaşması tüm enstitülerde uygulanacaktır.• Danışmanlık saatleri ve görüşme takvimi danışman öğretim üyesi tarafından dönem başında belirlenecek ve öğrencilere duyurulacaktır.• Danışmanlık hizmetine ilişkin süreçlerdeki öğrenci memnuniyetini ölçmeye yönelik anketler hazırlanacak ve uygulanacaktır.	<ul style="list-style-type: none">• Anabilim dallarındaki kökleşmiş uygulamalar, yeterli sayıda öğretim üyesi ve/veya öğrenci olmaması bu konuda başlıca engel ve risk alanları olarak ortaya çıkmaktadır.• Danışmanlık anlaşması gibi hukuki riskleri olabilecek önerilerin uygulama konulmadan önce hukuk müşavirliği görüşünün alınması yerinde olacaktır.
<p>4. Ders açma, kapatma ve AKTS planlaması <i>Enstitüler arasında ders planlaması, içerik güncelleme sıklığı ve kredi yükü açısından farklı uygulamalar söz konusudur.</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Enstitüler ve anabilim dalları ve programlar arasındaki ders açma–kapatma ve içerik güncelleme sıklığı ve ders AKTS'leri açısından farklı uygulamalar karşısında asgari bir standart ve ortak bir takvim sağlanmalıdır.• Aynı ağırlıktaki derslerin AKTS'lerin farklı olması öğrencilerin mezuniyeti aşamasında sorun yaratabildiği için derslerin AKTS değerlerinin belirlenmesinde standart	<ul style="list-style-type: none">• Ders açma–kapatma, içerik güncelleme sıklığı, ders AKTS'lerinin belirlenmesi ile ilgili süreçler Lisansüstü Eğitim–Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, ilgili yönergeler ve Senato Kararlarına göre yürütülecektir. Üniversite Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü, Lisansüstü Eğitim–Öğretim Komisyonu, Bologna Koordinatörlüğü Enstitüler, Anabilim Dalları, Program Sorumluları, Ders Sorumlularının iş birliği içerisinde yürütülecektir.	<ul style="list-style-type: none">• Geçmişte Üniversitemizde yaşanan Bologna yorgunluğu ve bu konuda yeni bir girişimde bulunma isteksizliği en ciddi psikolojik risk ve kurumsal–bireysel engeli oluşturmaktadır.

	<p>ölçülebilir iş yükü gerçekçi olarak hesaplanmalı ve standartlaştırılmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • YL derslerinin AKTS'lerinin 7-8, DR derslerinin 10 civarında olması makul olup, buçuklu AKTS'ler kaldırılmalı; Seminer derslerinin AKTS'leri standartlaştırılmalı ve YL programları için 4; DR dersleri için 4 ya da en fazla 6 olmalıdır. • Ders içerikleri ve AKTS iş yükü bilgileri ders bilgi paketlerinde güncel tutulmalı; ilgili enstitünün web sayfasında yayınlanmalıdır. <p>Derslerin içerik güncellemesinde, sadece belli başlıklar için (haftalık ders planı, izlencesi vb.) BİLSİS üzerinde ders sorumlusuna yetki verilmeli ve güncellemeler her bir eğitim ve öğretim yılı başında yapılmalıdır.</p> <p>AKTS hesaplamaları ilgili enstitü öğrenci işleri ve eğitim komisyonu ile Üniversite ÖİD'nin ilgili birimince dikkatli bir kontrol edilmelidir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enstitüler arasında ders planlaması, içerik güncelleme sıklığı ve AKTS yüküne ilişkin farklılıkların giderilmesi amacıyla Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Komisyonu ve Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü asgari standartları belirleyerek Senatoya sunacak ve bu standartlara göre düzenli olarak izleme-değerlendirme yapacaktır. 	
<p>5. Enstitüler arası yönetim ve koordinasyon Eğitim ve araştırma enstitülerinin görev, yetki ve sorumluluk paylaşımı ile karar alma süreçleri arasında uyumsuzluklar bulunmaktadır. Bu iki yapı nasıl koordine edilmelidir—ortak bir yaklaşımla mı, yoksa ayrı yönetim biçimleriyle mi? Bu alandaki yönetsel kapasite ve işbirliği nasıl artırılabilir?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tek bir Lisansüstü Eğitim Enstitüsü veya Lisansüstü Eğitim Fakültesi veya Lisansüstü Öğrenci İşleri Dekanlığı gibi yurt dışında veya Türkiye'de bazı vakıf üniversitelerinde uygulanan modellerin Hacettepe gibi büyük çaplı bir devlet üniversitesinde teknik ve hukuki açılardan olabilirliği sorgulanmalıdır. • Araştırma Enstitüleri eğitim yerine tümüyle araştırmaya odaklanmalı ve bu enstitülerin yürüttüğü programlar alan itibarıyla en yakın enstitüye aktarılmalı, böylece lisansüstü eğitim veren enstitülerin sayısı azaltılarak Sağlık, Sosyal, Fen Bilimleri ve Güzel Sanatlar ana çatıları altında toplanmalıdır. • Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Komisyonu düzenli toplanan daha aktif bir komisyon haline dönüştürülmeli ve Başkanının tüm enstitüleri temsilen Üniversite Yönetim Kurulu'nda yer alması sağlanmalıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Üniversite Üst Yönetimi ve Senato bu konuda yapılacak yeniden düzenlemeden sorumlu olacaktır. Bu tür bir düzenlemenin getireceği ayrıntılı akademik ve idari işlemler Üniversite Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Komisyonu ve Enstitüler tarafından yürütülecektir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yeni birim kurulmasına ve aşırı standartlaşmaya bağlı yönetsel riskler • Yapılacak düzenlemelerin YÖK'ten onay almama ihtimali

